

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

09. 02. 2018

nr RPW.....*4277/2018P*
.....*oka*
(podpis)

03980200011344
RPW/4277/2018 P
2018-02-09

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 08 lutego 2018 r.

DWST-WPZN.054.9.2018.MB

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie nr BPS/043-54-1463/18

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Andrzeja Kobiaka, złożone na 54. posiedzeniu Senatu RP w dniu 19 stycznia 2018 r.

Szanowny Panie Senatorze,

zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności należą do podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły¹.

Szkoła zobowiązana jest do rozpoznawania i realizacji indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów oraz zapewnienia, na podstawie tego rozpoznania, odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom i nauczycielom².

¹ Art. 109 ust. 1 pkt 5 - 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.).

² Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej: z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591) oraz z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad

Liczba godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizowanych przez szkołę zgodnie z potrzebami uczniów jest określana w:

- arkuszu organizacji szkoły, który określa ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, w tym liczbę godzin zajęć edukacyjnych i opiekuńczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli³;
- ramowym planie nauczania, który określa zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy - Prawo oświatowe⁴.

Zgodnie z przepisami ustawy - Karta Nauczyciela⁵, w ramach tygodniowego czasu pracy⁶, poza obowiązkowymi godzinami tzw. pensum, nauczyciel realizuje m.in. inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów. W ramach tego czasu, nauczyciel nie może jednak prowadzić zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć opieki świetlicowej. Może natomiast realizować zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów.

Dyrektor przydzielając nauczycielowi „inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły” musi uwzględniać, że nauczyciel w ramach tygodniowego czasu pracy musi mieć możliwość wywiązania się ze wszystkich obowiązków wynikających z art. 42 ust. 2 pkt 1-3 ustawy – Karta Nauczyciela.

Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej powinny być realizowane przez nauczyciela w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczyciela, o którym mowa w art. 42 ust. 3, ust. 4a i ust. 7 ustawy - Karta Nauczyciela, czyli tzw. pensum, albo w ramach godzin ponadwymiarowych.

organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532 oraz z 2017 r. poz. 1643).

³ § 17 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. poz. 649).

⁴ § 2 ust. 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 703).

⁵ Art. 42 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 42 ust. 2d ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189 z późn. zm.)

⁶ do 40 godzin

Obowiązujące przepisy oświatowe nie przewidują możliwości realizacji zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w tym zajęć opieki świetlicowej oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznych, w ramach wolontariatu. W celu realizacji w szkole prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub na ich rzecz, nauczyciel jest zatrudniony, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, odpowiednio na podstawie umowy o pracę lub mianowania.

Przepis art. 109 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe⁷ wskazuje na możliwość prowadzenia zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów z udziałem wolontariuszy, ale nie dopuszcza zastępowania nauczycieli – wolontariuszami. Zatem organizowanie zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej przez nauczycieli pracujących na tych zajęciach jako wolontariusze jest naruszeniem prawa oświatowego. Ponadto należy mieć na uwadze wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2009 r. sygn. akt I PK 123/09, w którym w uzasadnieniu do wyroku sąd stwierdził, że „Powszechnie przyjmuje się, że zamiana podstawy zatrudnienia z pracowniczego na pozapracowniczy bez zmiany rodzaju pracy, jej natężenia oraz charakteru nie jest w świetle prawa pracy i jego norm ochronnych właściwa. Zwykle stanowi o pozorności zatrudnienia pozapracowniczego (art. 83 k.c.) albo o obejściu prawa (art. 58 k.c.). Każda ze wskazanych subsumcji prowadzi do nieważności czynności prawnej.” Stosownie do treści art. 91c ust. 2 ustawy - Karta Nauczyciela, spory o roszczenia ze stosunku pracy nauczycieli, niezależnie od formy nawiązania stosunku pracy, rozpatrywane są przez sądy pracy. Dlatego w przypadku łamania przez dyrektora szkoły przepisów dotyczących zatrudniania i wynagradzania, nauczyciel powinien dochodzić swoich praw w sądzie pracy.

Uprzejmie proszę o przyjęcie powyższych wyjaśnień.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu